

Przedmiotem wykładu były obiekty poznane przez autorkę w czasie wyprawy do USA w 2016 roku. Był to jeden z wyjazdów z cyklu *„Szlakiem miejsc zabytkowych w tym wpisanych na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO*. Inne wyprawy to: Indie, Nepal (2002); Kostaryka, Nikaragua, Honduras, Gwatemala, Belizé, Meksyk (2003); Liban, Syria, Jordania (2005); Etiopia (2007); Australia, Nowa Zelandia (2017), Chile, Urugwaj, Paragwaj, Argentyna, Brazylia (2018). Zostały zaprezentowane zarówno wybrane obiekty wpisane na listę oraz inne zabytki tzw. pomniki narodowe USA.

Trasa wyprawy w 2016 roku.

USA - obiekty wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO

Omówienie przykładów poprzedzono prezentacją pierwszej ustawy dotyczącej ochrony zabytków w USA, czyli tzw. *Ustawy o Starożytności* opracowanej przez administrację Theodore'a Roosevelta w 1906 roku. Prawdziwym jej osiągnięciem była możliwość ustanawianie systemu ochrony bez zgody Kongresu. Położyła podwaliny pod dalsze ustawodawstwo federalne mające na celu ochronę zasobów kulturowych należących do domeny publicznej; siedemdziesiąt trzy lata po uchwaleniu prawa Kongres zrobił kolejny krok w tym kierunku, uchwalając Ustawę o Ochronie Zasobów Archeologicznych z 1979 r.

Obecnie obowiązująca ustawa uchwalona przez Senat i Izbę Reprezentantów Stanów Zjednoczonych Ameryki w 2019 roku została zatytułowana: *America's Natural Treasures of Immeasurable Quality Unite, Inspire, and Together Improve the Economies of States Act* (ANTIQUITIES Act). Zapewniła ona administrowanie niektórymi pomnikami narodowymi oraz ustanowiła Narodowy Fundusz Finansowania Zabytków. Objęła także ochroną wybrane obszary dzikiej przyrody w stanach Nowy Meksyk i Nevada tzn.: Mountains-Desert Peaks oraz obszary Puszczy Cerro del Yuta i Río San Antonio. Przedmiotem ustawy była także szkodliwość lotów wojskowych, szkody związane z pożarami, owadami i chorobami, ochrona obszarów kulturowych i religijnych rdzennych Amerykanów, zarządzanie obszarami dzikiej przyrody i dziką fauną i florą.

Szczególnym przedmiotem zainteresowania w czasie prezentacji była Lista Światowego Dziedzictwa UNESCO w USA (podkreślone obiekty zostały omówione)

1. Park Narodowy Mesa Verde
2. Narodowy Park Yellowstone 1978
3. Park Narodowy Everglades
4. Park Narodowy Wielkiego Kanionu 1979
5. Sala Niepodległości 1979

6. Kluane / Wrangell-St. Elias / Glacier Bay / Tatshenshini-Alsek
7. Parki narodowe i stanowe Redwood
8. Park Narodowy Jaskini Mamuta
9. Olimpijski Park Narodowy
10. Stanowe miejsce historyczne Cahokia Mounds 1982
11. Park Narodowy Great Smoky Mountains
12. Narodowe miejsce historyczne La Fortaleza i San Juan w Portoryko
13. Statua Wolności
14. Park Narodowy Yosemite
15. Kultura Chaco 1987
16. Park Narodowy Wulkany Hawajów
17. Monticello i University of Virginia w Charlottesville
18. Taos Pueblo 1992
19. Park Narodowy Carlsbad Caverns
20. Międzynarodowy Park Pokoju na lodowcu Waterton
21. Papahānaumokuāke
22. Monumentalne roboty ziemne punktu ubóstwa 2014
23. Misje w San Antonio 2015
24. Architektura XX wieku Franka Lloyda Wrighta 2019

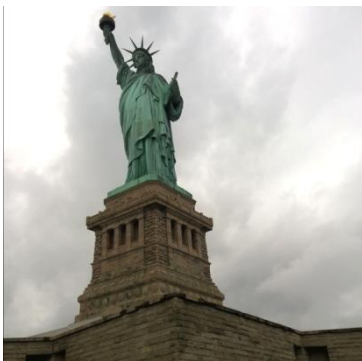
3.

4.

5.

13.

15.

18.

22.

23.

24.